

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leta 2 K. — Za tuge dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Pravosodna uprava in Slovenci.

Iz Štajerskega, 26. januvarja.

Pravosodni minister baron Spens-Boden je v državnozbornem proračunskem odboru na pritožbe posl. Robiča, da graški nadodsinski predsednik grof Gleispach pri imenovanju sodiških uradnikov na slovenskem Štajerskem izvršuje namene gospodrujoče nemške stranke, da slovenske sodnike na Kranjsko spravlja, na Spodnje Štajersko pa same Nemce postavlja, odgovoril, da ne more priznati, da bi se pri imenovanju sodnikov razloček delal po narodnostih.

Prepuščajoč našim poslancem, da ob ugodni priliki spravijo na javni razgovor vse, posamezne Slovence žaleče dogode, ne zamolčajoč oseb, moramo vendar gospodu justičnemu ministru v spomin poklicati vsaj nekaj činov grofa Gleispacha, za katero ima odgovornost minister.

Zakaj še pa ni dozdaj nikoli postal kak Slovenec predsednik celjskemu okrožnemu sodišču? Zakaj je moral predstvo mariborskega okrožnega sodišča dobiti Nemeč?

Za obe ti mesti bili so in so še zdaj za porabo mnogo bolj usposobljeni gospodje, ko sta gg. pl. Wurmser in Greisendorfer. Pa Nemeč sta oba, in da graški in drugi goreči nemški Avstrijanci puste grofa Gleispacha mirno hoditi v nadšoščje in domu, morala sta postati predsednika v Celju in Mariboru Nemeč. Ali se tu ob imenovanju ni razločevalo po narodnosti, ekselencia Spens? Še ved! Ali se tu pri izbiranju med nemškimi kandidati ni gledalo pred vsem na to, kdo je najbolj nacionalen?

Najbolj kaže na namene grofa Gleispacha imenovanje državnega pravdnika in enega njegovih namestnikov v Celju. Tu so se z drznim absolutističnim nemško-nacionalnim čelom naravnost izrekla imena slovenskih kompetentov, katere je treba

odvrniti. In zato se celo konkurz ni razpisal. Bivšega adjunkta pri okrajnem sodišči v Ptiju, dra. Boscheka, sorodnika ekselencia Stremayra, imenovali so namestnikom državnega pravdnika za Ljubno, pustili pa ga naprej adjunktovati v Ptiju tako dolgo, da je bilo zanj — Nemeč — prazno mesto v Celju, kamor so ga prestavili iz službenih ozirov, ki pa v resnici niso bili drugi, kakor da so posadili v Celje Nemeč v službo, ki bi pri razpisu konkurza po službenih letih in sposobnostih se bila menda morala dati Slovencu. Sedaj dr. Boschek ustavlja po celjskih ulicah dame, prepovedujejo jim smeh in eno celo pozivlja z uradnim poklicem po uradnem slugu na zagovor zavoljo »smeha na ulici« v svoje privatno stanovanje, potem pa jo prosi pred prijateljem odvetnikom odpuščanja. Pa gospod takih svojstev je vreden izvuenturnega povisjanja brez konkurza.

In na mesto državnega pravdnika so imenovali brez konkurza nemškega nacionalca dra. Bayerja, ki je zadnje poletje zaplenil popis nemške slavnosti v celjskem mestnem parku, pospeševane od c. in kr. 87. pešpolka, v tem ko je popis iste vsebine brez zapreke izšel v Ljubljani in v Mariboru, kjer vodi državno pravdništvo strogo nemško misleči dr. Nemanič.

Da sta za celjsko državno pravdništvo bila imenovana dr. Bayer in dr. Boschek, oba brez konkurza, to se je čisto očividno zgodilo zato, ker niso hoteli ne v Gradcu in ne na Dunaju imeti na teh mestih Slovencev. To so celo očitno povedali in pritrili, koga so se bali v Celje, ako se razpiše konkurs.

»Politik« je o enem prejšnjih pravodnih ministrov pisala, da oskrbuje ministrstvo pod sekcijskim šefom Kleinom.

Temu se je oporekalo. Baron Spens pa vsaj glede Slovencev popolnoma izvršuje voljo grofa Gleispacha, Slovencem na kvar.

V Celju in Mariboru plačujejo nemškim avkultantom, da bi se slovensko učili, po naredbi grofa Gleispacha 100 gld.

več ko slovenskim. In uspeha ni nobenega.

Drugo leto se že delita podpora Nemcem in nobeden še ni za rabo za slovenske razprave. Ako bi grof Gleispach in ministrstvo hotelo res pridobiti slovenščine zmožne sodnike, plačevala bi slovenskim avkultantom po 100 gld. na-grade in prišlo bi jih dosti. Sedaj pa za puščajo sodniško službo, ker se tam prav res razločuje po narodnostih!

v Ljubljani, 27. januvarja.

K položaju.

Bivši podpredsednik državnega zbora posl. Prade je govoril te dni o političnem položaju ter dejal, da je sedanje avstrijske politične in gospodarske misere krivo le razmerje Cislitvanje do Ogrske. Ne nemško-češki preprič, kakor se trdi svetu, je kriv, da je parlament otrpel, krivo vsega je to, da nismo jednotna država z velikimi političnimi cilji, z jasno narodnogospodarsko politiko s širokim obzorjem, nego država na 10leten obrok, ki se pretresa vedno iznova. Takih neprestanih pretresanj pa ne more dalje prenašati niti močnejša država kot Avstrija. Zato se mora predvsem ustvariti trajno razmerje do Ogrske. Težišče ne leži v tem, da moramo plačati 1 ali 2% več pri kvoti, in ne v tem, kakšna je materialna stran tega vprašanja, nego v tem, da dobimo trdno, trajno, če možno stoletja obsezajoče razmerje do Ogrske. Razkol v češkem taboru radi češkega uradnega jezika se nadaljuje in bo menda še usodne važnosti pri bodočih češko-nemških spravnih pogajanjih. Razburjen je bajè ves češki narod, ki je razdeljen v več strank. Na strani dr. Pantučka stoejo vsi staročeški listi in tudi del mladočeških; na nasprotni strani pa je večina mladočeških listov, katerim se pridružujejo tudi radikalno napredni in narodno-socialni časniki. Agrarci se še niso izjavili. Gotovo je večina naroda proti načrtu dr. Pantučka. Izvrševalni odbor češki se bode že te dni bavil s prepornim vprašanjem. Dr. Kramář posreduje med nasprotnimi mnenji.

Baje pa bode treba za to še posebnega shoda čeških zaupnih mož.

Anglija in Nemčija.

Imenom angleškega kralja Edvarda dospe te dni princ Waleski v Berolin čestitati nemškemu cesarju za god. Listi si ugovarjajo, kdo je prvočil ta poset. Eni trdijo, da je poslal princa kralj Edward prostovoljno, drugi pa, da ga je Viljem povabil. Gotovo je, da za ta poset ni navdušen niti nemški niti angleški narod, da, niti nemška niti angleška vlada. Poset ima le familiari značaj, saj sta si Viljem in princ Wales najblžja sorodnika. Šele predkratkim sta imela Chamberlain in Bülow vsak pred svojim parlamentom ostre govore. Nemški kancelar je ostro zavračal Chamberlainove žalitve, a Chamberlain je izjavil, da ne rabi nikakih poukov. In nemški narod je pritrjeval Bülowu, angleški pa Chamberlainu, tako da vladajo sedaj na obeh straneh prav resne antipatije, ki so posetu princa Waleskega prav nepriliečne. Te dni pa je angleški minister Cranborne vrgel novo poleno pod noge Bülowu. Na neko interpelacijo je namreč konstatiral, da je bila v špansko-ameriški vojni Nemčija proti zmagli Amerike ter da je delala na škodo ameriških interesov. To je konstatiralo angleški minister ob času, ko hočejo v Washingtonu sprejeti z vso slovesnostjo brata nemškega cesarja, princa Henrika. Intriga Anglije proti Nemčiji je očitna. Angleži hujskajo svoje brate Američane proti Nemcu, princu Henriku. Zato pa vlada v nemškem časopisu tudi zaradi tega ogorčenje proti Angliji. Princa Waleskega prihod pozdravlja nemški odločilni časopisi z največjo hladnostjo in oficijočnostjo. Med Angleži in Nemci se prijateljstvo ruši vedno vidnejše, česar sorodniške prijaznosti obeh dvorov ne morejo preprečiti. Averzija med angleško in nemško vlado ter med nemškim in angleškim narodom narašča. Gotovo pa je, da so tega v prvi vrsti krivi angleški ministri in časopisi.

LISTEK.

S pošto.

Mračna slika. Posvečena prijateljici, gospici Ani Poč, Šivilji v Rebru št. 28, pri gospoj Marijeti Šunder, mestnega delavca vodovi.

Predobro se vam godi vsem skupaj, počasti grde, — razvajeni ste, — na vse zabavljate in z ničimur niste več zadovoljni, — ošteval je s tistim svojim običajnim, neznosno oblastnim glasom Fridolin Žolna tovariše večernega omizja, izvajajoči jih gledajoč skozi črno obrobljeni nosnik, ki se mu je pošteno gugal na rudečkastem nosu; — »tāle ima jutri komisijo v Kamniku, pa tarna kakor kaka božjepotna beračica, in samo sebi se smili zavoljo »dolgo- in počasnek železniške vožnje, ki mu jo bo, da se dostojno izrazim, »lastnoročno« predsedeti! Kaj pa hočete pravzaprav, mladi mož? Nemara se bo moral vam na ljubo promet tako preustrojiti, da bo kakor na Pogačarjevem trgu v panorami, kaj ne? da plačate dve desetici, se vseeste na stolec in — rrrr — cink — Kamnik se vam pripelje pred nos!«

Uničuoče je pogledal ogovorenega mladega koncipijenta, popravil si oguljena sveta rokava, da se mu na komolcih preveč ne odrgneta, in nadaljeval:

»Kaj pa tačas, ko nismo imeli še nič tegele železniškega drobiža na Kamnik, na Vrhniko in na dolensko plat, in smo morali navadni zemljani, ki nas ne razriva denar, svoja pota v te kraje opravljati s pošto, — če se vam kaj sanja, kaj se to pravi! — Pa saj nimate mlekozboci o tem niti pojma, in že vidim, da mi bo treba zopet kaj storiti v prilog vaši nekoliko zanemarjeni izobrazbi!«

Mrmraje, da je »v prilog« zelo lep in koristen izraz, ki ne bi smel manjkati v besedišču nobenega olikanjejšega človeka, segel je v svojo, mu za hrbotom viščo zelenkasto zimsko suknjo.

Fridolin Žolna je neznošen človek! Ali Vam ne nosi vedno treh ali štirih rokopisov seboj in porablja vsake prilike ali neprilike, da vznemirja z njimi svojo oklico?! — Kadar bom predavanja potreben, najdem že sam pot v »Mestni dom«; — ali drugod naj se ljudem prizanaša s takimi stvarmi! Osobito pri večerji ima vendar vsak pes rad mir! — Tega človeka se bojte! — Spoznate ga po nosu, naočiku, otočno visočih redkih brkih, predpotopni zimski suknji in neizrečensko klaverinem pokrivalu. Če ga srečate na cesti, ognite se mu!«

Jezno sem pogolnil ostanke svoje golaznic in jo hotel brez hrupa popihat; a prokleti Žolna je zavhal mojo nakano,

me za suknjo potegnil nazaj na stol, da je zaškripal, potem pa se je s peklenškim krohotom zadrl na me:

»Ne boš, Jaka! — Ti bi me rad žalil, pa me ne boš! — Ali me poznas ali ne? Ali veš, da sem črnovojnik? — Lepo čičaj in počakaj, kakor drugi, sicer, — na mojo vero, — koj jutri se dam aktivirati in te pozovem na britke sablje!«

Hudomušni tovariši so mu seveda pritrili! Udal sem se v usodo in naročil si še eno kapljico piva.

Fridolin Žolna pa razgrne zmago-slavno svoj rokopis, omeni, da je to poučno stvar spisal oni večer, ko ni mogel razburjen zaspati, ker mu je brez povoda zvišal najemnino hišni gospodar, človek s takim obzorjem, da ne bi niti pikapolonica hotela menjati z njim, — in pričel je čitati svojo

Mračno sliko.

Bilo je sredi prosinca in strahovito mraz! Tako mraz, da so bili slednji zadovoljni celo brezbojni premogarji in oholi krvnari, katerim ni nikdar zima preostra, in ki skrivoma plačujejo za sv. maše z namenom, do izprosijo od neba zopet ledeno dobo, — skratka — mraz, kakršnega niso pomnili najstarejši termometri!

Po cesti, vodeči iz mesteca, premikalo se je skozi jutranjo, smrdečo meglo

dvoje konjskih ogrodij ter vleklo štirikolesnat, rumeno pobaran zabolj.

Ogrodji sta bili lokviška poštna konja, zabolj je bil lokviški poštni voz. — Sprejed na kozlu sedel je, zadelan v koce in do nosu zavit v zimsko suknjo, postiljon Nace, podoben debeli vreči; trdno je držal napeti vajeti, kakor da hoče tako zbrahati, da se mu ne zgrudi to ali ono kljuse.

Dospejo črez most. Ondu skoči izza zadnje hiše na cesto čokat možak srednje starosti, dostenjno oblečen, s klobukom, globoko potegnjeno črez čelo, — in namigne postiljonu.

Nace, kateremu so ravnomak pričeli možgani pod gorko, črez ušesa potegnjeno polhovko dremati, pologoma ustavi; skoraj se mu je hotelo začuditi nad nezaslišano predzrnnim tujcem, ki očividno kani skušati Boga in sesti v zabolj, — a pravočasno se domisli, da za začudenje ni niti najet niti plačan, — in možgani se mu zopet udajo sladkemu, gorkemu dremanju.

Možak pa se plaho ozre po megli, se prekriža, odločno odpre hreščeva vraticia in zlezne v tesni leseni, z železno plovino obiti zabolj.

Vratica zalopotnejo, kljusi, to čuvši pričneta zopet instinkтивno premikati svoje noge, — vreča na kozlu kinka z glavo, — in vsa prikazen pomik se dalje skozi sivo, rezko meglo. (Konec prih.)

Vojna v Južni Afriki.

Justifikacijo mladega, že ne 25 let starega burskega podpoveljnika Scheepersa obsoajo tudi nekateri londonski listi, zlasti pa jo obsoajo na Holandskem. Prizadel je Angležem opetovano hude poraze. Ujeli so ga bojnega. Kitchener ga je dal najprej v Pretorijo zdraviti, potem pa ga je postavil pred vojno sodišče, ki je Scheepersa, rodom Johannesburžana, odsodilo na smrt, ker je dal nekaj Kafrov, angleških vojunov ustreliti. O Dewetovi ženi se poroča, da so jo držali Angleži najprej v Johannesburgu ter jo hoteli pregoroviti, da bi vplivala na soproga, da bi odložil poveljništvo. Ker je gospa to insinuirala ogorčeno zavrnila, so jo poslali z 8 otroci v skupno taborišče burskih ujetnikov, kjer ji je nedavno na infekcionalni bolezni umrl najmlajši otrok. V Londonu govorice o mirovnih tajnih pogajanjih nočajo izginiti. Govori in piše se, da zahtevajo Buri za transvaalske in oranjske rojake, ki so izgubili svoj imetek, odškodnino, a tudi za Kaplandce zahtevajo amnestijo in odškodnino. Zanimivo je, da hočejo v Londonu živeči Nemci protestirati proti napadom nemških listov na angleško armado! Iz Berolina poročajo, da ne more dobiti angleška vlada v inozemstvu nič več prostovoljcev, ter da izmed 100 konj po poti preko morja navadno pogine 80. Ladje so menda okužene. Burov in njih sobojevnikov je bajè danes še okoli 24.000, ki se vojujejo v malih oddelkih docela neodvisno.

Najnovejše politične vesti.

Državni zbor se skliče zanesljivo dne 4. februarja. — Pruski princ Henrik je sklenil, da ne bo na svojem potovanju po Ameriki se ravnal po ameriški šagi, da bi pri sprejemih vsakemu stiskal roko, temuč se bo le pokazal ljudstvu, ki bode na pr. v Washingtonu mimo njega — defiliralo. — Predsednik Roosevelt mora dobiti posebno dovoljenje senata, da bo smel sprejeti od princa dario. — Vstaja v Panami. Blizu Aquadulce sta se spoprijela generala Castro in Herrera. Vstaši so bili tepeni. — Kristić umrl. Bivši predsednik belgrajskoga kasacijskega sodišča dr. Nik. Kristić je umrl. Svoje ogromno premoženje je zapustil srbski akademiji znanosti. — Novi državni dolg Nemčije. Nemčija si je zopet najela 300 milijonov mark posojila, in sicer 185 milijonov mark 3odstotne pruske konzole in 115 milijonov 3odstotnega državnega posojila. — Nemški gospodarski vpliv na Grške in m. Nemška industrijska družba iz Beuruta se ponuja Grški za zidanje železnice Pirej-Larisa in Pirejskega pristanišča pod pogojem 60letne koncesije in mednarodne finančne kontrole. — Srečna država je Siam v Zahodni Indiji. Ko so nedavno sestavljeni državni budget, se je pokazalo, da nima država nikakih dolgov, pač pa 30 milijonov krov prebitka v gotovini. Letni dohodki 60 milijonov krov se porabijo za zidanje novih železnic. — Gleda češke univerze na Moravskem hoče baje naučno ministrstvo izjaviti pri tozadovni razpravi, da ni misliti na njeni ustanovitev v nemškem mestu, kakor je — Brno. — Angleški prestolona slednik princ Jurij je prišel pretečeno soboto v Berolin, kjer ga je nemški cesar slovesno sprejel. — Za srbsko prestolona sledstvo sta baje že določena za vsakojaki slučaj ali princ Franc Jožef Battenberški ali pa princ Avg. Leopold Saksonsko Gotha-Koburški. Seveda so to le nemške želje. — Avstrijski prestolona slednik nadvojvoda Fran Ferdinand odpotuje dne 6. februarja v Peterburg, da se predstavi carju kot ruski general.

Dopisi.

Iz Idrije. Predzadnjo nedeljo prije redil tukajšnji »Sokol« svojo vsakodelno veselico, ki je uspela najsjajnejše tako v gmotnem kakor v telovadnem in zabavnem oziru, po udeležbi pa je prekašala vse svoje prednice. Ta veselica je bila peta v dobi društvenega obstoja, lahko jo imenujemo toraj jubilejno. Mladi »Sokol« sme biti ponosen na uspeh tega večera. Velika udeležba izmed vseh slojev idrijskega prebivalstva je, pokazala da se je tudi idrijsko ljudstvo vzdržalo in začelo ceniti veliki pomen sokolskega društva za

narodovo vlogo. Prstovani in od telovadcev najlepše okrašena dvorana pri vörnem orlu je bila pred začetkom veselice načlanjena polna tako, da je nekaj posetnikov moralno editi. Prva točka na sporedu bila je telovadba. S frenetičnim ploskanjem je pozdravilo navzoče občinstvo ob zvezkih sokolske koračnice v zastopu k prostim vajam nastopivše telovadce (17 po številu). Izvajali so 4 proste vaje po godbi, precizno in brez najmanjše pomote. Po prostih vajah je nastopilo 16 telovadcev k izvajjanju prostih skupin. Ta telovadna točka je ugajala najbolj, saj pa je bilo tudi lepo videti, izvajati sicer jednostavne, a vendar težke in lepe skupine tako eksaktne in hitre. Zadnja točka, mečevanje (sablje), pri katerem je nastopilo 6 telovadcev, pa ni imelo pričakovanega uspeha, nekaj morda radi tega, da je občinstvo le preveč pričakovalo od teh vaj, nekaj pa tudi radi ne povsem sigurnega nastopa telovadcev, kar je seveda oprostiti, ker je društvo šele pred dvema mesecema uvedlo mečevanje v svoj telovadni sestav in so vaje zelo težke ter treba pri istih precej misliti, na kar pa so ravno naši telovadci pozabili. Vse telovadne točke so sprejeli navzoči z navdušenim odobravanjem. Mali uspeh mečevanja pa ne more zmanjšati niti malo ugleda, ki so si ga telovadci priborili ta večer, izvajavši proste vaje in skupine tako dovršeno. Ugajala nam je posebno disciplina telovadcev. Stali so kakor kipi, niti najmanjše nepotrebne kretnje s kakim udom se ni zapazilo in to je že tako velik napredok, da sme biti ponosen idrijski Sokol na svoje telovadce. Ostali del večera bil je posvečen prosti zabavi, posebno plesu. Med plesnimi odmori so zapeli pevci »delavskega bralnega društva« več lepih moških zborov. Bodi jim za to najsrčnejša zahvala. Zabava je bila neprisiljena, domača in tako izborna, da so rekli vsi navzoči, da take že dolgo ni bilo in prav težko so zapustili veselično dvorano. Pri plesu, dasi mu je bil odmenjen precejšnji del dvorane, je bila cel večer velika gneča, ker so Sokoli tudi kakor vztrajni in neutrudljivi plesalci storili svojo dolžnost. Plesalo se je neutrudno do 4. ure zjutraj, ko je odšla godba, katero moram pohvalno omeniti za obilo in izborno svinjanje. Br. Rupnik je nabral med udeležniki precej kron za društveni prapor. Kot vosten poročevalc ne smem pozabiti omeniti, da je darovalo vrlo balno društvo na Dobračevi pri Žireh Sokolu 10 K kot prispevek za veselico ter s tem pokazalo svojo simpatijo pravemu sokolskemu društvu. Da bi temu rodoljubnemu činu bralnega društva na Dobračevi sledila nadaljnja, posebno v tem letu, ko društvo razvije svoj prapor in ima še popolniti svoje telovadno orodje, kar bo provzročilo obilo stroškov.

Končno bodi izrečena odboru Sokola za prireditev te tako lepo uspele veselice najiskrenjša hvala! Na zdar!

Iz Kropje. »S ponosom lahko trdi prva železo obrtna zadruga v Kropi, da deluje za zboljšanje stare žrebljarske gojenjske obrti ter hoče pripomoči isti do večje veljave. Slavnost otvoritve in blagoslovjanje prvih strojev za izdelovanje žrebljev (kladuc) i dr. dne 22. t. m. se je vršila nad vse sijajno. Po sv. maši, katero je daroval g. župnik Fran Hönigman, so se novi stroji v prenovljeni in z zelenjem okrašeni stavbi blagoslovili ter potem takoj slovesno pričeli izdelovati trde žreble z lahko silo brez mučnega napora in v začudenje premnogih gledalcev. K novemu podjetju so častitali, oziroma ga pozdravili: ces. svetnik J. Murnik, trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko, gosp. Karl Luckmann, dr. Danilo Majaron in ravnateljstvo obrtnega pospeševalnega urada na Dunaju. Osebno pa so prisostvali dež. in drž. poslanec gosp. Josip Pogačnik, g. Andrej Ažman, g. Subič i. dr. Pri obedu je v krasnih besedah povdarjal pomen, vrednost in potrebo novih strojev g. Jos. Pogačnik ter končno napisl zadrugi. G. Fran Hönigman se je v jedernatih besedah zahvalil gostom, kateri so se odzvali vabilu odbora ter želel, da naj novi stroji delujejo delavev v olajšavo zadrugi pa v gmotno korist. Med mnogimi govorji in napitnicami potekel je le prehitro čas in v zavesti si, da se mala slovenska obrt tudi približuje napredku, minul je za Kropo slavnostni in velepomembni dan za obstojejnjene industrije. Dr. J. Brejc.

Izpred sodišča.

V soboto so se vršile pri deželnem sodišču pod predsedstvom svetnika g. Andoljeka teče obravnave:

1. Amerikanec. Ujeli so stražniki sledče mladoletnike, ki so jo hoteli popihati »črez veliko lužo«, ne da bi zadostili vojaškim zahtevam: Jože Blažič, podomače »Šuštarjev«, rojen 1. 1884., samski delavec iz Velike Slatnje; pri njem so našli še 395 K; Nankel Franc, vulgo »Mužetov«, rojen 1. 1883. samski delavec iz Podrebra; ta fant je imel na Jože Iles glasečo potovalno pravico in 345 K; Jožef Gorše ali »Valerjev«, delavec, rojen leta 1883., iz Zapudjeh, ima še 65 K. Prvi je dobil deset dñij, drugi in tretji pa vsak 14 dñij ter vsi po 10 K globe. Razven teh je imel tudi 1. 1884. rojeni kajžarjev sin Strniša Franc iz Dola nezmerno hrepenenje po zlati Ameriki. Prijeli so tudi tega pravčasno in mu dali 10 dñij ter 10 K globe. Pucelj Fran, rojen 1. 1870. oženjeni posestnik v Eglinu pa je bil tožen, da je Strnišo zapeljal, da je nosil brez pravice revolver ter da je hotel podkupiti stražnika, ki jih je arretiral. 14 dñij strogega zapora, 10 K globe in zaplenjenje revolverja je njegova kazen.

2. Kramariča. Amalija Bitenc, omožena Stupica, 26 let starca, je prišla 20. junija s svojo kramarijo v konkurs in je tožena vsled pregreška zoper varnost tuje lastnine, ker je vsled lastne krivide prišla tako daleč. Dr. Poček, njen zagovornik, omeni njen veliko nesrečo; v 6 mesecih je izgubila vse svoje premoženje. — Sodni dvor pa spoznal toženko krivo in jo obsoodi na 3 dni zapora s postom in plačilom stroškov.

3. Luigi de Biagio. zidarski pomočnik iz okolice Vidma, dela na Slapu pri Št. Katarini. 25. avgusta ga je delovodja Jurij Šabl kaznoval za 1½, »šiht«. To je vročekrvenega Luigia seveda silno razburilo. S palico je mahal proti Šablu in mu grozil: »I wer' di son fest durchprigl!« Danes se je imel zagovarjati radi javne posilnosti, sodni dvor pa ga je popolnoma oprostil. »Zmaga je naša«, si je mislil Luigi.

4. Smetišnica. Franc Levec, leta 1878. v Ljubljani rojeni zidarski pomočnik, že večkrat predkazovan, je stanoval do začetka tega leta pri g. Ant. Ponikvarju. Tamuje pa 1. jan. stanovanje odpovedal in radi tega je prišel Levec že druzega nazaj in napravil z dvema tovarišema velikanski kralav v Ponikvarjevem stanovanju. Razbil je pri tej prilikri smetišnico, škaf in druge stvari ter končno udaril s polenom dvakrat po roki Ponikvarja, tako da je roko zlomil. Radi tega kralava se je imel danes zagovarjati in je sodni dvor dal to žencu 6 mesecov težke ječe s postom in trdim ležiščem vsakih 14 dñij. Razven tega ima plačati sodne stroške ter zahtevano odškodnino 1000 K. Na odškodnino bode g. Ponikvar pač zastonj čakal... Franc Levec pa bode sedel in filozofiral.

Črni obrekovalec. K poročilu pod tem naslovom v listu z dne 24. januvarja t. l. št. 19 se nam piše:

Ni res, da je g. Feliks Cotman (recte Potnik), delovodja v zadrugi za izdelovanje sodovice, proti razsodbi okrajnega sodišča po meni vložil priziv. Tudi ni res, da sem jaz v svojem zagovoru sumničil g. Petriča, da je nepošteno vodil zadržno blagajno, in ni res, da si je g. dr. Furlan pridržal pravico, radi tega izreka mene tožiti. Res je samo to, da sem jaz zagovor g. Potnika, kojega je na prvi inštanci zagovarjal g. dr. Hudnik, še le na dan prizivne razprave od g. dr. Hudnika prevzel kot njega substitut. Priziv zoper razsodbo c. kr. okr. sodišča je bil po dr. Hudniku vložen. Na prizivni razpravi skušal sem dokazati, da je imel g. Potnik dovolj povoda, svoje, g. Petriča zadevoče obdolžitve smatrati resničnim. V tej zvezi sem po prejetih informacijah sodni dvor opozarjal tudi na to, da se po zatrditvi načelnika zadruge g. Mačeka ravnomer vrši revizija zadržnega knjigovodstva in kase, ter da se je po potrditvi zadržnega načelnika, dasi revizija še ni končana, našel že doslej primanjkljaj 370 K. G. dr. Furlan si je radi te navedbe res pridržal pravico tožiti, toda ne mene, ampak »dotičnika«, kakor se je on izrazil. V Ljubljani, dne 25. januvarja 1902. Dr. J. Brejc.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. januvarja.

— Osobne vesti. Gosp. dr. Demeter vit Bleiweis-Trstenški se je naselil v Ljubljani kot specialist za notranje bolezni in za bolezni v vratu in v nosu. — V pokoj sta šla g. Matija Zarnek, miroljubni in občespoštovan župnik v Srednji vasi v Bohinju, in g. Jakob Gross, župnik v Zagorju.

— Ljubljanska univerza. Z veliko radostjo smo v soboto priobčili dopis, ki nam je došel iz Grada, v katerem je bilo povedano, da hoče vladu trem mladim Slovencem dati stipendije, da se izobrazijo za vseučiliško profesorsko karijero. Žal nam je, da moramo danes povedati, da je bil naš dopisnik silno slab informiran. Nekateri gospodje se pač zavzemajo za to, naj bi dežela kranjska iz deželnih sredstev dala take stipendije v rečeni namen, a kakor jih je že dala, ko je dež. zbor po predlogu župana Hribarja dovolil za to primerni kredit, ali ministerstvo ni doslej še na noben način pokazalo, da hoče našim zahtevam glede vseučilišča nasproti priti in tudi o kach stipendijah v ta namen neče ničesar vedeti, čemur se sicer ne bo nihče čudil, kdor se spominja, kako ledeno in nepriznato se je vrla izrekla pri razpravi o nujnem predlogu glede vseučilišča v Ljubljani. —

— Obsodba »Slovenca«. V soboto je priobčil »Slovenec« razsodbo, s katero sta bila dr. Lampe in I. Rakovec obsojena radi častikraje. Razsodba obsegata 3½ tiskanih strani, a po našem mnenju je »Slovenčeva« objava sodbeno veljavna. »Slovenec« je objavil samo razsodbo ljubljanske porotne sodnije, kar nikakor ne more biti pravilno. Namen razglasenja je, da čitatelji »Slovenca« izvedo ne samo, kaj sta obsojena urednika zakrivila, ampak tudi, kaka kazenska jema je bila naložena. Tega poslednjega pa iz sobotne objave ne izvedo. Razsodba više dejavnih sodnij je integrirajoč del cele razsodbe, razsodba ljubljanske porotne sodnije in graške više sodnije tvorita skupno razsodbo v tej kazenski zadevi in zaradi tega ni bil »Slovenec« opravičen izpustiti razsodbo više sodnije. Ker se je to zgodilo, ne preostane drugega, kakor da še jedenkrat objavi razsodbo prve sodnije in više sodnije.

— »Slovenske Matice« CXXVII. odborova seja bo v četrtek dne 30. januvarja 1902. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1.) Naznala predsedništva. 2.) Potrditev zapisnika o CXXVI. odborovi seji. 3.) Poročilo gospodarskega odseka o hišnih popravah. 4.) Poročilo tajnikovo. 5.) Eventualia.

— Jako priprosto. Na našo notico v št. 300 z dne 31. decembra 1901 »Na agitacijskem potovanju se mu je peč podrla« ter na notico v št. 15. z dne 20. januvarja »Jakličeva podrta peč« se drzne Franc Jaklič nam poslati naslednji popravek:

»Vsa tista dejanja, katera se v oznjenih dveh vrestih meni pripisujejo, so popolnoma neresnična. Franc Jaklič, deželni poslanec.

Če misli Jaklič, da je s tem popravkom naš list postavil na laž, se moti. Jaklič naj nas toži, če ima pogum, in mi mu bomo pred sodiščem dokazali, da se mu je v Kočevju v Hardetovi gostilni res »peč podrla«. To je faktum, ki ga ne utaji s takimi neumnimi popravki.

— Repertoar slovenskega gledališča. Jutri, v torek je repriza opere »Rigoletto.« Naslovno vlogo poje gosp. Urich, Gildo gdž. Nočni, vojvodo gosp. Olszevski. Prihodnja predstava je v četrtek, 30. t. m. Nadalje se vrše slovenske predstave sledeče dne v februarju: 1., 4., 7., 9., 11., 13., 15., 18., 21., 23., 25., in 27. Slavna društva naj se glede svojih prireditev blagovolijo na te gledališke dneve ozirati. Tekom februarja se poleg Sudermannove »Časti« uprizorita Costova »Njen korporal« in izvirna drama dr. Fr. Detele »Učenjak«. Opera pa uprizori »Favoritinjoc« in Rossinijevega »Tella«. Spočetka marca pride na vrsto F. S. Finžgarja narodna igra s petjem »Divji lovec,

Slovenska gledališča. — Danes je ravno 100 let, odkar se je prvič predstavljala prelepa Schillerjeva drama »Devica Orleanska« na dvornem gledališču na Dunaju. Brez navedbe pisateljevega imena se je naznanila 27. januarja 1802 premijera romantične tragedije; sedva so vsi Dunajčanje vedeli, da jo je spisal Schiller. »Im k. k. Hoftheater nächst der Burg wird von den k. k. National-schauspielern heute Mittwoch, 27. Jänner 1802 aufgeführt (Zum ersten Mahl): Johanna d'Arc. Eine romantische Tragödie in 6 Aufzügen. Anfang um 1/2 Uhr.« — Tako se je glasilo tedaj navadno kratko in skromno naznanih dvornega gledališča. To leto so jo igrali še petkrat, a potem je niso videli celih 18 let več na odrui. L. 1820. se je šele zopet uprizorila na novo prirejena od znanega Schreyvogela pod pravim naslovom »Jungfrau von Orleans« in od tedaj je ostala stalno na repertoarju. Do l. 1823. so jo dali 25 krat, do 1834 50 krat, do 1871 100 krat in do lani marca 141 krat; danes pa je na dvornem gledališču dunajskem slavnostna predstava, in tako je slučaj nanesel, da se je včeraj ravno v predvečer slavnostnega dneva i pri nas na slovenskem odrui uprizorila kot repriza ta lepa igra. Že prvič je dosegla »Devica Orleanska« pri nas lep uspeh, včeraj pa se je igralo v obče še boljše. Gdčni. Rückovi je bil vročen krasen šopek, in tega je po pravici zaslужila za prelep svojo igro in za častno rešitev te utrudljive in težke uloge. Du-nois g. Dobrovoltnega je bil tudi včeraj izvrsten; zlasti pa smo bili zadovoljni z gosp. Deylom; bil je včeraj povsem ajour. Pohvaliti moramo tudi g. Dragutinovića in g. Lounsko, zlasti prvi je bil dosti boljši kot pri premjeri. Nikakor pa ne smemo pozabiti danes na g. Danila, ki nam je bil kot Lionel izvenredno všeč. Kakor prvič sta vrlo ustrezala v svojih malih ulogah g. Danilova in g. Boleška. Kar so tiče scenerije in statistov, moramo biti pri naših skromnih razmerah in sredstvih z malim zadovoljnji. Efektov je šlo mnogo tudi včeraj po vodi: smešnostim se pa i na večjih odrih ne morejo popolnoma izogniti. — Naše občinstvo rado gleda take lepe klasične igre, saj je bilo včeraj gledišče razprodano in bo tudi v tretje. Upajmo! Gotovo pa je »Devica Orleanska« ena najlepših točk slov. dramskega repertoarja. —la—

Javno predavanje. Gospod sanitetni svetnik dr. Kopriča je včeraj predaval o infekcijoznih boleznih. Mnogočestvno občinstvo je z največjim zanimanjem sledilo interesantnim izvajanjem predavateljevem.

Umrla je gospa Antonija Rojina, mati občespoštovane rodbine v Zg. Šiški.

Javno predavanje v Idriji. Predavanje o najaktuelnejšem vprašanju slovenskega naroda »Kdaj smo imeli v Ljubljani vseučilišče« se je izvršilo v telovadnici zelo zadovoljno. Mnogočestvno občinstvo iz vseh slojev je z velikim zanimanjem sledilo besedam g. govornika stud. jur. Rudolfa Šega. Ljudstvo je videlo in spoznalo, da je naša zahteva po ljubljanskem vseučilišču z zgodovinskega stališča popolnoma utemeljena. Pogrešali smo pa pri predavanju tako eminentnega pouka one takozvane idrijske katoličane, ki so tako vneti za blagor slovenskega naroda, pogrešali smo poslanca — Arkota, ki so se pa s to svojo odsotnostjo pokazali v najlepši luči. Jasno se vidi, da jim gredo klerikalne brezpostembne malenkosti nad zahteve celega slovenskega naroda. In take ljudi si naj slovenski narod zapomni, kajti kdor je zoper nniverzo, je zoper narod.

Slavnosti na Bledu. Za prelep sprejem ob prihodu na Bledu sta kneginja in knez Windischgraetz poslala županstvu toplu zahvalo z zagotovilem, da sta bila »entzückt«. V soboto dopoldne so se jima poklonili najprej gosp. okrajni glavar, potem g. dekan Novak, potem deputacija občinskega zastopa (gg. župan Peteršel, nadučitelj Fr. Rus in načelnik ognjegascev ter občinski odbornik Ivan Rus, vsi trije v narodni nošji) in končno g. Verderber kot načelnik zdravniško komisije. Vzlic hudemu deževju se je vršila ob osmih zvečer serenada na Mlinem, kjer se je zbralo mnogo občinstva. Več sto ognjegascev je nosilo lampijone. Me-

dani zbor je zapel števne pesmi. Knez in kneginja sta prišla pred uholj in se je knez načelniku ognjegascev in pevovodji, gosp. nadučitelju Rusu, toplu zahvalil za veliki trud in za počaščenje, zagotovljaje, da že še izkaže svojo hvalačnost. Otok je bil bengalično razsvetljen in so se spuščale rakete. Hvala ognjegascem in hvala pevskemu zboru, zlasti gospicam in domaćim dekletom pri zboru, ki so se na vzliz slabemu vremenu žrtvovalo ter se v narodni noši polnočtevilno udeležile serenade.

V Colu pri Vipavi bodo imeli v kratkem vesel dan. Njih častivredni župnik Fran Košir jih zapusti in pride kot župnik na Koroško Belo. Kdor se spominja raznih Koširjevih afer, bo razumel, zakaj bo ves Col vesel, da jih ta mož zapusti

Major Trbušovič, ki je te dni umrl, je bil z dušo in telesom vojak. To kaže tudi njegova poslednja volja. V svoji oporoki je prosil, naj se pri njegovem pogrebu svira Radeckega koračnica. Vojno zapovedništvo v Zagrebu sicer tej želji ni ustreglo, pač pa je odredilo, da vojaška godba zasvira koračnico, ko se pokojnik položi v zemljo. In tako se je tudi zgodilo.

Naši zavarovalni zavodi. Kako priljubljeno je postalo zavarovanje na človeško življenje pri naših domačih zavarovalnicah, vidi se najlepše iz poročila življenskih oddelkov banke »Slavija«. Od 1. januarja do 31. decembra 1901 podanih je bilo pri tem našem zavodu 6320 ponudb za zavarovani kapital K 17,810.500 od katerih je bilo sprejetih 5399 ponudb za kapital K 15,299.400. V isti dobi t. j. za pretečeno leto izplačalo se je v življenskih oddelkih zavarovanega kapitala K 1,195.000. Banka »Slavija« kot vzemni zavod razdeluje svojim členom vse dobiček. Te dividende se je izplačalo členom dosedaj K 812.291 84 h. Rezerve in fondi izkazujejo z koncem leta 1900 K 22,914.972 10 h. Iz navedenega vidi se, da občinstvo naše dobro uvažuje prednost domačega zavoda in se zaupljivo in gotovo tudi z uspehom k njemu obrača.

Kandelabri na jubilejskem mostu. Preteklo soboto pričelo se je s postavljanjem teh svetilnikov na novem mostu. Vseh kandelabrov je osem; dva od teh sta že pritrjena. Vsak bo imel po štiri žarnice v malih motnih bločnicah.

Hrvatski izseljenci. V soboto ponoči se je pripeljalo 158 hrvatskih izseljencev v Ljubljano, odkoder so odpotovali v Ameriko. Odkar obstoe v Zagrebu in na Reki agenture za izseljevanje se izseljuje vedno več Hrvatov iz domovine v Ameriko.

Prepoden tat. V noči od 24. na 25. t. m. je prišel delavec I. I. iz Most na dvorišče prodajalke premoga Katarine Kuge in je ukradel vrečo premoga. Neki deček ga je videl in je začel upiti, na kar je tat vrgel vrečo stran, skočil čez ograjo in zbežal.

Prijeta žepna tatica. Danes dopoldne je bilo na sejmskih stopnicah na Cesarja Jožefa trgu služkinji Antoniji Jazbečevi iz Ljubljane na Zgornjem Štajerskem ukradenih iz žepa 21 K 54 vin. Policia je tatico izsledila in aretovala. Ista je brezposelna služkinja M. Z. iz Ivandola v krškem okraju. Našli so pri njej ukrazeno denarnico in okoli 13 K denarja.

Izgubljene reči. Na sv. Petru nasipu je izgubil neki hlapec srebrno uro. — Na poti od Prešernovih ulic do vojaškega skladisa na Dunajski cesti je izgubil neki vojak denarnico s 10 K in dvema zlatima prstanoma.

Za č. gg. naročnike „Slov. Naroda“ v Ljubljani priložen je cenik vin gostilne »pri Cenkerju« v Gradišču.

Najnovejše novice. 50letnica Kollarjeve smrti. V nedeljo, dne 26. t. m. je minulo 50 let, odkar je umrl na Dunaju Jan Kollar, veliki pesnik slovenske vzajemnosti. — Stavka mornarjev. Kurjači Lloydovega parnika »India« v Trstu so ostavili delo, ker so zaman zahtevali zvišanje plače. Parnik pa si je najel nove kurjače ter odplul. — Mater maščeval. Žena župana v Cefalu pri Palermu, Margita Ortolani je imela dalje časa ljubavno razmerje z nekim orožnikom. Ko ga je pa nedavno odslovila, priplasil se je v noči v njeno spalnico ter jo z bodalom hudo ranil. Na njeno klicanje je prihitel 17letni

član županije, ki je v par minutah izdihnil. — Ma vlaku oropan in umorjen. Blizu Markova na Rusku so našli na proggi mrtvega veleindustrijeva Kovalevskega, katerega je neznan zločinac v železniškem kupeju umoril in oropal, potem ga pa skozi okno vrgel. — Požar v »Concordia« mlinu v Budimpešti je še trajal včeraj. Iznova se so ponesrečile v plamenu štiri osebe, dva ognjegasca in dva milinarja.

Kotel se je razpletel na topičarskem parniki »Kondor« blizu Vigo. Izmed

22 mož sta mrtva dva mašinista in eden mornar, pet mož pogrešajo, a ostali so razun dveh vsi ranjeni. — Divji mrjasec je raztrgal v zoologičnem vrtu v Baslu 30letnega paznika Schöpflina, ko mu je hlev snažil.

Sleparski abbé. Iz Pariza po-

ročajo, da je bil v Châteauroux abbé Guérin radi sleparstva obsojen v ječo za tri leta.

Osleparil je ljudi za več milijonov frankov, ker je izdal životopise svetnikov in slovar. Ta pošteni duhovnik je potrosil denar z ženskami.

Koze v Londonu. V Londonu se širi epidemija kozavosti. Zdravniki ceplijo vsak dan več tisoč oseb. Doslej so v 13 tednih porabili že za 144.000 kron za cepljenje. V ladjedelavniči v Sheernesu ceplijo vsak dan 400 mož. Tudi v Glasgovu imajo že koze.

Društva.

Koncert in ples „Glasbene Matice“, ki se je vršil v soboto večer, je privabil izredno mnogočestvilo občinstva, ki se je prav izborno zabavalo. Prvi, koncertni del so izpolnili godba in pesni »Glasbene Matice« in četverospevi (gg. Črnko, Svetek, Završan in Jak) ter so izvajali tudi peterospevi iz opere »Wormski orožar« (gdč. Dev, g-a Ferjančičeva, g. Završan in g. Bukovčič). V prvi vrsti sta se odlikovala gdč. Dev in g. Završan. Po koncertu se je razvnel živahen ples. Četvorke, pod spremnim vodstvom g. Kende, je plesalo nad 100 parov. Gotovo je bila ta zabava po svoji neprisiljenosti in »domačnosti« najlepša, kar se jih je doslej vršilo v predpostu. Tu ni bilo napetosti in oficialnosti! Takih večerov in plesov nam je prav potreba za oživljenje socijalnih razmer. Potem bo »Nar. dom« večkrat poln. Meščanska godba je pridno in dobro igrala.

Občni zbor „Splošnega

slov. ženskega društva“ se je vršil včeraj ob zelo častni vdeležbi ter je po kazal, da vlada za to društvo vobče kako veliko zanimanje. Predsednica pripravljalnega odbora g. Franja dr. Tavčarjeva je pozdravila v navdušenem nagovoru prisotne članice ter izrazila veselje, da se zanima slovensko ženstvo v toliki meri za svojo probubo in za izboljšanje svojega stališča. Povdarjala je zlasti, da društvo nikakor ne namerava jemati ženski vere; slovenska žena naj molí, a če molí, naj misli; molí naj, kadar more in ne, ker mora. Skrbi naj si širiti obzorje, naj se uči, čita, predvsem pa: naj misli, samostojno, trezno, in ne ozkoščeno. Namen »Splošnega slov. ženskega društva« je, vzbujati v vseh slojinah slovenskega ženstva zanimanje za pereča dnevna vprašanja, za znanstvo, umetnost in literaturo, skrbeti hoče tudi, da se stališče našega ženstva v vsakem oziru kolikor možno zboljša. Gdčna. Kadivec je poročala o dosedanjih uspehih društva ter o njega delovanju. Ustanovni shod je bil 7. junija p. l. Pripravljalni odbor si stavljal načelo, ustavnoviti si knjižnico, ki šteje danes že nad 700 knjig, slovenskih, hrvatskih, srbskih, čeških in nemških. Da je bilo možno zbrati brez stroškov toliko množico knjig raznovrstne vsebine, gre zahvala zlasti našim požrtvovanim založnikom ter drugim prijateljem društva, ki so mu blagovolili darovati lepo število knjig. Tako je darovala »Slovenska Matica« mnogo zabavnega čtiva svojih izdaj, gosp. L. Schwentner vsa najnovejša dela slovenskih pisateljev, ki so izšla v njegovi založbi, tvrdka Kleinmayer & Bamberg mnogo nemških ilustrovanih letnikov raznovrstne vsebine, tvrdka Giontina množico podučnih knjizic, gosp. Andrej Gabršček v Gorici v s. o izšlo »Slovensko knjižnico«, gosp. Dragotin Žagar, dež. blag. v p. vse letnike »Ljubljanskega Zvona«; nadalje so društvo bogato obdarili tudi gospodje: ravnatelj Lovro Požar, profesorji Simon Rutar, Rajko Perušek in Vilib. Zupančič; dr. Tavčar, dr. Triller, dr. Jenko, dr. Plantan, Ivan Bonač, Rok Drobnič, Miroslav Malovrh, gdčna. Zofka Kveder, gospa Jos. Vidmarjeva, gdčna. Romana Vasič itd. Poleg tega je darovala tvrdka Naglas opravo za knjižnico, gosp. Kolman čašice za čaj, gosp. Jebačin čaj in rum, gospa dr. Tavčarjeva sladkor, Vodnikovo podobo in dr. Gosp. župan

Hribar pa je prepustil še dvakrat besednjino mestno dvorano. Bodisi je redna vsem najukrenejša zahvala za njih velikodušnost in hkrat tudi prošnja, da ohranijo društvo in nadalje svojo naklonjenost. Društvo je izposodo tekem teh mesecov okoli 400 knjig. Tudi je priredilo dve predavanji. Prvo je bilo 29. septembra 1901; predaval je gdčna. Zofka Kveder o nalogi žene v družini in družbi ter žela mnogo priznanja. Drugo predavanje pa je bilo vsled nekaterih zaprek šele 19. januarja. Predavatelj g. dr. Tavčar je temeljito pojasnjeval, kako nalogi ima žena v javnosti. Poleg tega je priredilo društvo več sestankov ob času, kjer se je predaval (gdčna. Vdovič in gdč. Kadivec) razgovarjalo, čitalo in debatiralo. Teh sestankov se je vdeležilo vedno veliko število društvenic. Društvo je imelo v tem polletju 473 K 40 h dohodkov in 420 K 90 h stroškov, prebitka je bilo torej 52 K 50 h. Društvo je dobivalo tudi brezplačno nekaj časnikov; pošiljali so: uredništvo »Slovenke« svoj list, gospa Fr. dr. Tavčarjeva »Lj. Zvon«, »Dokumente der Frauen«, ter češki »Ženský svět«, in gosp. Bonáč »Novice«. Naj bi našlo društvo tudi še drugih blagih prijateljev, ki bi ga v tem oziru podpirali. Mnogobrojnim prešnjam za slovensko univerzo v Ljubljani se je pridružilo tudi »Splošno slov. ženskovo« in je poslalo državnemu zboru peticijo. Predsednici g. dr. Tavčarjevi, gdčni. Kadivec in splet vsemu odboru se je izrekla zahvala za njega delovanje, na kar se je volil enoglasno sledenči odbor: predsednica g. Franja dr. Tavčarjeva, podpredsednica g-a Berta dr. Trillerjeva, tajnica g-a Minka Govekarjeva, namestnica gdčna. Josipina Kajzel, blagajničarica gdčna. Antonija Kadivec, namestnica g-a Jos. Vidmarjeva, knjižničarka g-a Marija prof. Peruščka, namestnica Fani prof. Orožnova, odbornice gospo: Zofija Peganova, Margareta prof. Zupančičeva in Ivanka Mayerjeva. Razsodčice: gospo: Hedviga Šubičeva, Marija dr. Kušarjeva in Fernanda dr. Majaronova. Preglednici računov gospo: Minka Jabačinova in Josipina Čudnová. — Društvo se je v tem kratkem času lepo razvilo in vživa povsed gorke simpatije. Naj bi našlo zavestno število prijateljev, ustanovnikov, podpornih članov in članic, potem bude lahko izvrševalo nalogi, ki si jo je stavilo.

Il. bistrško-trnovsko protostoljno gasilno društvo priredi v nedeljo dne 2. svečana 1902 v salonu hotela »Ilirija« v Il. Bistrici pleani venček. Začetek ob 8. uri zvečer.

Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje v nedeljo, 2. svečana ob desetih dopoludne v Šmarji.

Saleška čitalnica v Šoštanju priredi dne 1. svečana 1902 v hotelu g. Rajsterja z začetkom ob 7. uri zvečer veselico s petjem, gladiščko igro: »Brati ne zna« in s plesom. Pri plesu svira »Slatinska godba«.

Telefonska in brzjavna poročila.

Idrija 27. januvarja. Na naši ljudski šoli je na treh razredih upeljan poln-dnevni pouk. Razmere so neznotne. Prosimo pomoči. — Prizadeti stariši.

Dunaj 25. januvarja. Predsedstvo poslanske zbornice je razposlalo dnevni red za sejo 4. februarja. Na dnevnem redu so: 1. Rekrutni zakon; 2. Bosanske železnice; 3. Zakon o inženérjih. Pred temi predlogami pridejo na vrsto še razni nujni predlogi.

Dunaj 27. januvarja. Vse evropsko časopisje razpravlja z velikim zanimanjem o potovanju nadvojvode Frana Ferdinandu v Petrograd ter pripisuje temu potovanju velik pomen Nadvojvoda ostane štiri dni v Petrogradu. Spremljala ga bodeta jeden avstrijski in jeden ogrski kavalir. Včeraj so bili vsi skupni in vsi cislitvanski ministri povabljeni k nadvojvodi na diné, pri kateri priliki se je razpravljalo o važnih političnih vprašanjih.

Dunaj 27. januvarja. Včeraj opoldne je bil tu starinar Kessler umorjen in oropan.

